

MKE Küldöttközgyűlés 2013 Főtitkári beszámoló

Tisztelt Küldöttközgyűlés!

A Magyar Kémikusok Egyesülete 2012. évi tevékenységét a kialakult gyakorlat szerinti működés jellemezte. A folyamatosan változó környezetben ez már önmagában sikerként értékelendő, mert azt jelenti, hogy:

- Megvalósultak a betervezett hazai és nemzetközi szakmai rendezvények. Ebből kilenc központi szervezésű részvételi díjas konferencia volt, míg a különböző egyesületi szervezetek kb. 90 térítésmentes saját programot valósítottak meg.
- Kiemelkedő fontosságúak a tehetséggondozó programok, mint például a *KEN-Szeged*, *ODN-Miskolc*, *Irinyi OKK*, *Hevesy OKV*, *MKE nyári kémiatábor*, *Dr. Kónya Józsefné Emlékpályázat-Debrecen*. A *Mengyelejev Diákolimpia* és a *Junior Természettudományi Diákolimpia* magyar csapatát az MKE támogatásban részesítette.
- Aktívan részt vettünk és támogattunk kémianépszerűsítő programokat, mint a *Chemgeneration roadshow*, valamint a már több éve futó *Kémia mérőföldkövei* című vándorkiállítás.
- Megjelentek rendszeres kiadványaink: MKL, MKF, KÖKÉL és a Membrántechnika.
- Továbbra is volt lehetőség a fiatal kémikusok támogatására például *Diplomamunka Nívódíj* odaítélésekkel, vagy szakmai konferenciákon történő részvételi költség részben vagy egészben történő egyesületi vállalásával.

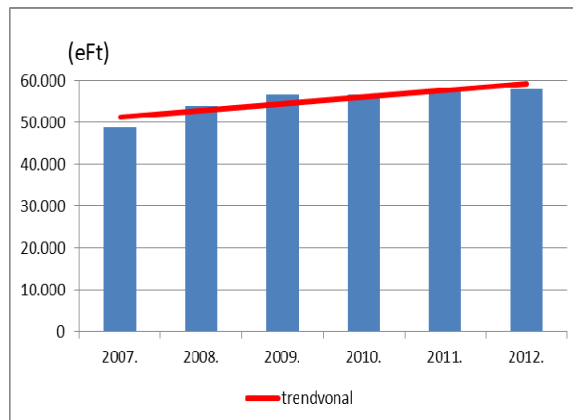
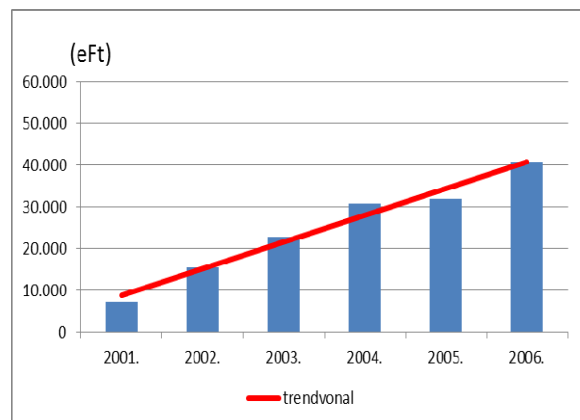
Az MKE 2011-2015 időszakra vonatkozó stratégiája három célt fogalmaz meg:

- az egyesületi működés gazdasági feltételeinek biztosítása,
- taglétszámfejlesztés,
- az egyesületi szervezetek aktívabb működésre ösztönzése,

és valójában ezek jelentettek különféle léptékű kihívásokat 2012-ben is számunkra.

KIHÍVÁSOK

A **gazdálkodási tevékenység** jól kézben tartott, átlátható módon zajlik és biztosítja a folyamatos működést. Ennek egyik legfontosabb pénzügyi mutatószáma az úgynevezett *saját tőke* 2012-ben sem csökkent. Az idősoros mérlegadatokból azonban kitűnik, hogy a korábbi időszakhoz (2001-2006) képest ezen mutató növekedése 2007-2012 között lelassult, mégpedig olyan mértékben, hogy a fogyasztói árindexváltozást sem képes követni.

1. ábra A saját tőke alakulása 2001-2006 és 2007-2012 között

Egy közhasznú szervezet működési biztonsága számára is meghatározó fontosságú a saját tőke megléte és gyarapítása különösen ennek pénzeszközök formájában meglévő része, amely szükség esetén olyan kötelezettségek fedezete, mint a konferenciaszervezési költségek előfinanszírozása, vagy például a személyi jellegű ráfordítások, illetve a kiadványköltségek fedezése.

Az Egyesület működési költségeinek fedezésében meghatározó szerepe van a részvételi díjas **konferenciák** pénzügyi eredményességének. A 2004-2012 időszakban évente átlag 12 konferenciát rendeztünk, de az utóbbi időben két átlag alatti év (2012-ben 9 és 2010-ben 8 rendezvény) sikeredett, amikor a rendezvények részvételi mutatója 1.071 fő, illetve 1.051 fő messze elmaradt a várakozástól. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a konferenciák részvételi méret nagysága és a rendezvény gazdasági eredménye között összefüggés van, ezért fontos tudni az MKE és tágabb értelemben a hazai kémikus társadalom rendezvényvonzó képességét, illetve a jövőbeli lehetőségeket.

Eltekintve az Irinyi OKK speciális (diákverseny) rendezvény részvételi adataitól a 2004-2012 közötti MKE konferenciák részvételi méret nagyság szerinti kategorizálása, valamint az egyes kategóriák részaránya a következő képet mutatja:

Kategóriák	Részarány	Kumulált részarány
max. 50 fős	17%	17%
50-100 fős	53%	70%
100-150 fős	11,50%	81,50%
150-300 fős	11,50%	93%
300-500 fős	5%	98%
≥ 500 fős	2%	100%

1. táblázat Méret nagyság szerinti megoszlások (Irinyi OKK nélkül)

A táblázatból kitűnik, hogy a konferenciák 70%-a kis (max. 50 fős) és alsó közepes (50-100 fős) méretűnek tekinthető. Tény az is, hogy a konferenciák egy főre eső átlagos fedezete a korábbi években elért 15-17 eFt/fő szintről az utóbbi három évben 12-13 eFt/fő szintre csökkent. Ezek a tényezők is hozzájárultak ahhoz, hogy az elmúlt három év egyesületi gazdálkodási eredményei szerényre sikerültek: 2010-ben 11 eFt, 2011-ben 1.088 eFt és 2012-ben 294 eFt.

A konferenciák esetében kiútként, megoldásként többféle lehetőség, valamint ezek kombinációja vehető számításba így például:

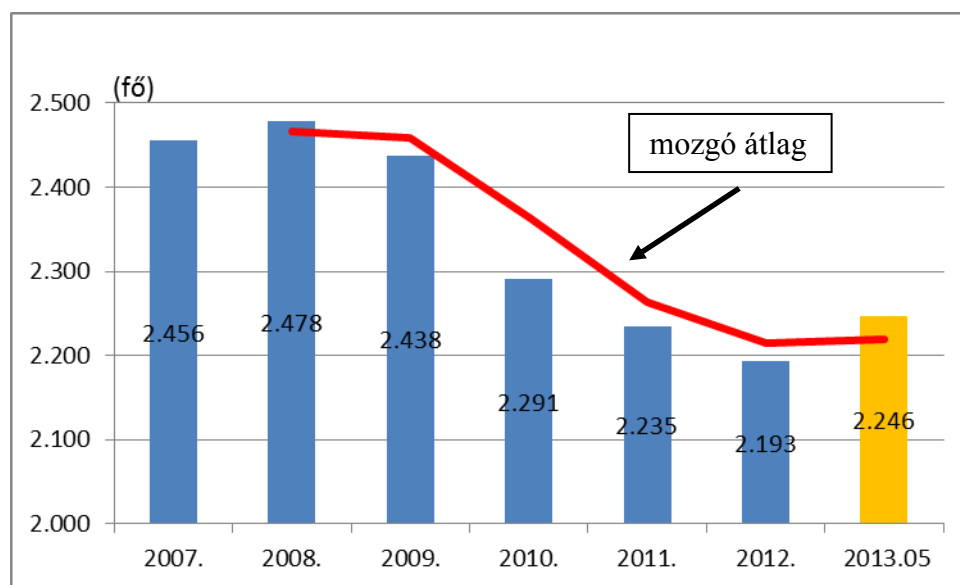
- Legalább 15 részvételi díjas konferencia szervezése évente (2013-ban 17 várható).
- Több nagyméretű: 300-500 fős, illetve 500 főt meghaladó részvételű konferenciaszervezés elnyerése.
- A konferenciáink eredménytermelő képességének javítása.
- A rendezvényszervezések költséghatékonysági stratégiájának felülvizsgálata.

Komoly kihívást jelent a hazai kémikus társadalomból történő, jelenleg 15-20%-ra becsülhetőnél nagyobb merítés megvalósulása, azaz az egyesületi **taglétszám** növelése. Ezt a célt az egyesületi stratégiáink rendre megfogalmazzák, ennek ellenére a 2008-2012 időszakot a taglétszám csökkenése (2.478 főről 2.193 főre) jellemezte. A tagság korcsoport összetételének változásait vizsgálva az tapasztalható, hogy 2007 és 2012 között a korcsoport arányokban jelentős eltolódások következtek be. A 35 év alatti korosztály 2007-ben még csak 7%-ot képviselt, jelenleg 22%-on áll. Ez 2,6-szeres +301 fős növekedés. Ezzel szemben a 60 év feletti korosztály egyharmada „tűnt el” a tagságból, amely 436 fős taglétszám csökkenés és

így a részarányuk 37%-ra csökkent. A 35 és 60 év közötti, munkavégzés szempontjából aktívnak számító korosztály taglétszáma ebben az időszakban 900 fő körül (40%) ingadozott. Szembetűnő változás, hogy 2013-ben haladta meg több év után először ennek a korosztálynak a létszáma (904 fő) a 60 év feletti korosztályét (832 fő). Összességében megállapítható:

- Örvedetes, hogy a fiatal kémikusok és pályakezdők körében látványos taglétszám növekedést sikerült elérni.
- Megválaszolásra váró kérdés, hogy milyen tartalékok vannak a 35-60 év közötti korcsoport esetében?
- Továbbá megoldásra váró feladat az is, hogy milyen módon lehet minél több nyugdíjas korba került tagot MKE tagságában megtartani.

Fény az alagútban: a 2013. májusi egyesületi taglétszám megtörte a csökkenő trendet.

2. ábra MKE taglétszám

SZERVEZETEK, KEZDEMÉNYEZÉSEK

- 2012-ben megalakult (újjaszerveződött) a *Fiatal Kémikusok Fóruma (FKF)*, amely célzottan korosztályos szerveződésű egyesületi szervezet. Tagja lehet minden 35. életévét még nem betöltött MKE tag, aki FKF tagként is regisztráltatja magát az egyesületi tagnyilvántartásban. A szervezők saját működési szabályt alkottak, vezetőséget választottak, az elnök Endrődi Balázs lett. Az MKE Intézőbizottság örömmel üdvözölte és támogatja a kezdeményezést, amelynek azzal is tanúbizonyságát adta, hogy a Küldöttközgyűlésnek javasolja az FKF szervezeti szintű megjelenítését az MKE Alapszabályban, továbbá, hogy az FKF képviselője állandó meghívott lett az Intézőbizottság üléseire. Kölcsönös kérések és elvárások is megfogalmazódtak az FKF és az MKE IB között, amelyek teljesülése remélhetőleg az egyesületi élet és tagság gazdagodását fogja eredményezni.
- Kedvező fogadtatásra talált az MKE elnöke által összehívott éves gyakoriságú „vezetői találkozó” (korábbi nevén: szakosztályértekezlet) megrendezése. Ezekre a szakosztályok, szakcsoportok, területi szervezetek és munkahelyi csoportok tömör beszámolókkal készültek/készülnek és az esemény a kölcsönös tájékozódás hasznos fórumává fejleszthető.
- Több szempontból példaértékű kezdeményezés a *Kémiatanári Szakosztály* saját honlap szerkesztési megoldása. Egyrészt rendkívül tartalmas új szolgáltatás a közoktatásban

dolgozó kémia tanárok számára, másrészt az úgynevezett jelszóvédett menü tartalom bevezetésével az egyesületi tagdíj befizetésének ösztönzését is szolgálja. A honlap megnyitása intenzív tagtoborzással párosult, amely jelenleg is folyamatban van.

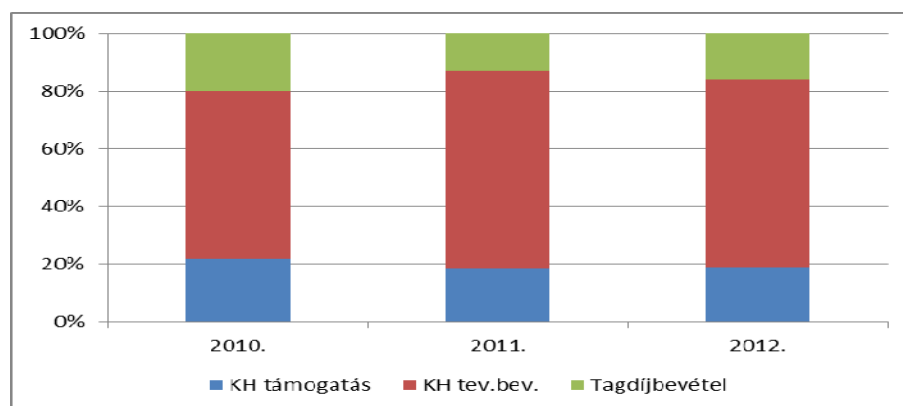
- A szakosztályok, szakcsoportok, területi szervezetek és munkahelyi csoportok 2012-ben is a megszokott aktivitással, illetve elkötelezettséggel, egyesek közülük átlagon felüli kreativitással gazdagították az egyesületi életet.

EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

- Működtettük a létező nemzetközi és hazai együttműködési megállapodásainkat.
- Egyeseket a partner például a Román Kémikusok Egyesülete és az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) kezdeményezésére 2012-ben megújítottunk.
- Sor került új megállapodások létrehozására is, így a Szlovák Kémikusok Egyesületével, az Amerikai Kémiai Társaság Magyar Tagozatával (ACS HC), valamint a Méréstechnikai Automatizálási és Informatikai Tudományos Egyesülettel (MATE). Utóbbi keretében az MKE tagságot vállalt az IMEKO Magyar Nemzeti Bizottságban és az IMEKO tagdíjnak a MATE-val történő társfinanszírozásában annak reményében, hogy egyes szakterületeken (környezetanalitika és technológia) jelentősebb konferenciaszervezési lehetőségek is megnyílnak.
- Európai körútja során Magyarországra is ellátogatott az American Chemical Society (ACS) két tisztségviselője *Dr. Miranda Li Wu* megválasztott elnök és *Braedly D. Miller* a szervezet nemzetközi kapcsolatainak felelőse. Az MKE Intézőbizottsága egy rendkívüli ülés keretében találkozott az ACS képviselőivel, ahol kölcsönösen tájékoztatták egymást az aktuális tevékenységükről. Simonné Dr. Sarkadi Livia az MKE elnöke az október 8-9-i további programjukra is elkísérte a vendégeket.
- Több szempontból fontos a különböző nemzetközi szervezetekhez delegált MKE képviselők szerepe. Az EuCheMS és az EFCE különböző szakmai részlegeinél 13, illetve 11 és további 8 szervezetnél 1-1 képviselőnk tevékenykedik. Rajtuk is múlik például a magyarországi helyszínű és MKE szervezésű konferenciák megszerzésének lehetősége. Ugyanakkor a korábbiaknál gyakoribb igényként merül fel a képviseleti munkával kapcsolatosan felmerülő költségek (külföldi kiküldetés) egyesületi finanszírozásának kérdése.

TÁMOGATÁSOK ÉS TÁMOGATÓK

A közhasznú célú működési támogatások kb. 20%, az egyéni és jogi tagdíj bevételek további 15-20% részt képviselnek az Egyesület éves bevételében. Ez a két támogatási jellegű tétel komoly súlyt képvisel a kb. 60%-os közhasznú tevékenységi, azaz konferencia bevétel mellett.

3. ábra A támogatások és tagdíjbevételek súlya

A közhasznú célú működési támogatások megszerzése eredményes pályázatok elkészítését igényli, míg az egyéni és jogi tagdíjak beszedésének mértéke a szisztematikus és sokszor türelmes aprómunka függvénye. Külön köszönet illeti a nagy összegű céges támogatókat: MOL, Richter, BASF Hungária, Bayer Hungary, BorsodChem, EGIS, Sanofi, TEVA, TVK, továbbá a rendszeres bevételi forrást biztosító támogatóinkat, mint: Aktivit, Unicam és a Laborexport.

TAGDÍJ

	Tagdíj	Átlagtagdíj (tény)	Átlagtagdíj Tagdíj	Tagdíjbevétel (számított)	Tagdíjbevétel (tényleges)	Elmaradt tagdíjbevétel
	(Ft/fő/év)	(Ft/fő/év)		(eFt)	(eFt)	(eFt)
2007.	5.000	3.142	63%	8.932	7.719	1.214
2008.	6.000	3.625	60%	10.764	8.982	1.782
2009.	6.500	3.978	61%	11.135	9.699	1.436
2010.	7.000	4.182	60%	11.050	9.580	1.470
2011.	7.000	4.283	61%	10.498	9.572	926
2012.	7.000	3.830	55%	9.966	8.399	1.567
2013.	7.000					
Összesen				62.345	53.951	8.394

2. táblázat Tagdíjhelyzet

A számsorok azt mutatják, hogy a négy éve változatlan 7.000 Ft/fő/év teljestagdíj stratégia a taglétszám csökkenés trendjét nem, legfeljebb annak meredekségét befolyásolta. Ugyanakkor a 2. táblázat adataiból az látható, hogy a ténylegesen befolyt tagdíjösszeg egy MKE tagra vetített átlagának a teljestagdíjhoz viszonyított aránya a 2007. évi 63%-ról 2012-ben 55%-ra csökkent. Ezt befolyásolta, hogy a tagságösztonzés érdekében újabb kedvezmények születtek (az ifjúsági tag és GYES-en lévők a korábbi 50% helyett csak 25% mértékű tagdíjat fizetnek), valamint az is, hogy a tagdíjfizetés köteles tagság 15-18%-a rendszeresen elmarad az éves tagdíj befizetésével. Ez utóbbi „gyakorlat” a 2007-2012 közötti időszakban 8,4 MFt elmaradt bevételt jelentett. Az elmúlt hat évben ennyivel több pénzből lehetett volna gazdálkodni.

Még egy érv mellett, hogy a jelenlegi tagdíjszint 2014-re már nem tartható nevezetesen, hogy a 2012-ben befolyt egyéni tagdíj összeg már csak a 66%-át fedezte az ugyanezen évi MKL költségnek. 2008-ban az arány még 75% volt, tehát a költségviselési arány erózióját meg kell állítani.

Az Intézőbizottság ezért 8.000 Ft/fő/év 2014-es tagdíj elfogadását ajánlja a Küldöttközgyűlésnek az eddigi kedvezmény mértékek és kedvezményezett kör változatlansága mellett.

A főtitkári beszámoló néhány kiragadott szempont szerint elemezte az Egyesület 2012. évi tevékenységét, amely utóbbi részletes és számszaki adatokkal alátámasztott összefoglalása az MKE Közhasznúsági jelentés 2012 dokumentumban olvasható.

A beszámoló zárásaként köszönetet mondok a tagságnak és a tagságon belül is a többletmunkát vállaló egyesületi tisztségviselőknek és tagoknak a 2012-ben végzett munkájukért, a jogi személy tagjainknak az Egyesület erkölcsi és anyagi támogatásáért, valamint az MKE Titkárság vezetőjének és minden munkatársának az eredményes munkájukért.

Az Intézőbizottság felhatalmazása alapján a **Küldöttközgyűlésnek elfogadásra ajánlom:**

- A főtitkári beszámolót.
- Az MKE 2012-es Közhasznúsági jelentését az abban szereplő és a 2013-as évre vonatkozó gazdálkodási terv fő számaival, amelynél: a bevétel: 159.818 eFt, költség: 155.301 eFt, eredmény: 4.517 eFt.
- Az MKE 2012. évre vonatkozó mérleg és eredménykimutatás dokumentumait, amelyek fő számai a következők:

Mérleg 2012

Befektetett eszközök	3.176 eFt
Forgóeszközök	42.373 eFt
Aktív időbeli elhatárolás	16.421 eFt
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN	61.970 eFt
Saját tőke/jegyzett tőke	57.901 eFt
Céltartalékok	0 eFt
Kötelezettségek	1.788 eFt
Passzív időbeli elhatárolás	2.291 eFt
FORRÁSOK ÖSSZESEN	61.970 eFt

Eredménykimutatás 2012

Összes bevétel	126.842 eFt
Összes ráfordítás	126.548 eFt
Eredmény	294 eFt

- A 2014. évi egyéni tagdíj összege 8.000 Ft/fő/év, amely a nyugdíjas tagoknak és a közoktatásban tanító kémiatanároknak 50%, az alapszabály szerinti ifjúsági tagoknak és a GYES-en lévőknek 25% mértékű.

A főtitkári beszámoló, a 2012-es Közhasznúsági jelentés, valamint Mérleg és eredménykimutatás dokumentumok, továbbá egyéb küldöttközgyűlési anyagok megtalálhatók az MKE honlap www.mke.org.hu „Az Egyesületről > Küldöttközgyűlések > 2013. év” menüpont alatt.

Kovács Attila